

Prvi primer azijskega sršena v sosednji Avstriji

Simon Golob, svetovalec specialist za tehnologijo čebelarjenja (simon.golob@czs.si)

V naši severni sosedni so 9. aprila letos v Salzburgu opazili in ujeli prvi primer azijskega sršena (*Vespa velutina*). Kot poročajo, gre po vsej verjetnosti – glede na trenutna predvidevanja – za osamljeni primer pojava te invazivne vrste v državi. Domnevajo, da gre za matico, ki glede na zgodnje obdobje leta še ni vzpostavila gnezda. Avstrija je tako že tretja sosednja država, v kateri je bila ta invazivna vrsta odkrita. Od leta 2012 je namreč prisotna v severni Italiji, kjer se postopoma širi od zahoda proti vzhodu. V lanskem letu pa je bilo gnezdo odkrito tudi v sosednji Madžarski (v bližini meje z Avstrijo in Slovaško), kjer pa naj bi bilo gnezdo uspešno uničeno – še preden so se mlade matice lahko razširile v okolico. Stroka v Avstriji čebelarjem priporoča, da so še dodatno pozorni na dogajanje v okolici svojih čebeljakov in na morebiten pojav azijskega sršena v bližini čebeljih družin. Najpogostejši vir hrane azijskega sršena so namreč ravno medonosne čebele, zato so možnosti pojava te vrste sršena v neposredni bližini čebeljih družin velike. Glede na izkušnje iz držav, kjer je ta sršen že prisoten, avstrijski strokovnjaki priporočajo redno, približno 20-minutno opazovanje stanja pred čebeljimi panji v prihajajočih tednih. Priporočajo tudi, da se ob sumu na azijskega sršena žival fotografira in opažanje javi pristojnim službam. Čebelarje in splošno javnost prosijo tudi, naj opaženih sršenov na lovijo ali pobijajo, saj lahko pride do zamenjave z evropskim sršenom in posledično uničevanja te avtohtone vrste sršena, ki je izredno pomemben člen ravnovesja v okolju. Kot odziv na pojav azijskega sršena je v Avstriji zaživela tudi spletna platforma: www.velutinamelden.at, ki je namenjena obveščanju o opažanjih ter informacijam v zvezi z azijskim sršenom.

Viri:

- <https://www.ages.at/en/human/disease/pathogens-from-a-to-z/asian-hornet>.
- <https://bienengesundheit.at/vespa-velutina>.
- <https://www.imkerbund.at/zentrale-meldeplattform-fuer-die-asiatische-hornisse-ist-online+2500+1143750>.

Obvestilo

Azijski sršen (*Vespa velutina*) je tujerodna vrsta, ki izvira iz tropskih in subtropskih predelov jugovzhodne Azije. V Evropi je bil prvič opažen leta 2004 na območju mesta Bordeaux v Franciji, od koder se je hitro širil po okoliških območjih. Populacija se trenutno širi od zahoda proti vzhodu Evrope. V Franciji hitrost širjenja njegove populacije ocenjujejo na do 200 km letno, v Veliki Britaniji na med 70 in 112 km letno. Kjer se vrsta pojavi, prinaša negativne okoljske in ekonomske posledice. Ogroža namreč biotsko raznovrstnost, oprasovalce, čebelarstvo, sadjarstvo in vinogradništvo. Azijski sršen je nekoliko manjši od našega domorodnega evropskega sršena (*Vespa crabro*). Oprsje in zgornji del glave sta črna, zadek je rumen in rjav, noge pa so kontrastno črno-rumene barve. Najlažje se opazi med aprilom in oktobrom, še posebej v bližini čebeljih panjev. Več informacij o azijskem sršenu lahko dobite v *Slovenskem čebelarju* št. 12/23, 3/24 in 4/24. Če bi azijskega sršena opazili, to sporočite v sistem »Invazivke« (www.invazivke.si) ali obvestite veterinarju VF NVI. Pomembno je, da azijskega sršena ne zamenjujemo z evropskim sršenom in da po pomoti ali načrtno ne odstranjujemo zavarovane domorodne vrste evropskega sršena. Ta je pomemben del naše narave in procesov v njej, saj uravnava število žuželk, tudi nekaterih škodljivcev v kmetijstvu. Škoda, ki jo povzroči v čebelarstvu, je manjša, kot so njegove koristi v okolju. Opažanja iz drugih držav pa kažejo tudi na to, da se ob šibkih populacijah domorodnega evropskega sršena tujerodni azijski sršeni še lažje širi.

Simon Golob, svetovalec specialist za tehnologijo čebelarjenja (simon.golob@czs.si)